

בס"ד. ש"פ דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תשל"ו*

ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה¹, ומביא אדמו"ר הזקן בלקו"ת ד"ה זה² בתחלתו מ"ש³ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום, שזה קאי על כל יום, כי בכל יום יהיו בעיניך כחדשים⁴. ומבאר⁵, שבכדי לבוא לזה (שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים), הוא ע"י ההתבוננות בפסוק זה גופא — והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום. דהתהוות כל העולמות היא ממדת המלכות שהיא רק הארה בלבד, וע"י קיום המצוות בעוה"ז הוא המשכת העצמות. דזהו אשר אנכי מצוך היום, אנכי מי שאנכי⁶. ולכן יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא⁷, כי עולם הבא הוא שנהנין מזיו השכינה⁸, זיו בלבד, וע"י תשובה ומעשים טובים בעוה"ז הוא המשכת העצמות⁹. וזהו אשר אנכי מצוך היום, היום דוקא, היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם¹⁰, דשכר המצוות שבעוה"ב (למחר) הוא רק זיו, וע"י קיום המצוות בעוה"ז, היום לעשותם, ממשיכים העצמות. וע"י ההתבוננות בהענין דאנכי מצוך היום, שע"י קיום המצוות היום (בעוה"ז) נמשך העצמות (אנכי), ע"ז יהיו אצלו המצוות באופן דהיום, שבכל יום יהיו בעיניו כחדשים ממש. וממשיך בהמאמר¹¹, דכל זה הוא כפי שצריך להיות, אבל כשאינו כן, והמרירות והשמחה שלו הם מעיני עוה"ז, אזי, הניצוץ אלקי שבו הוא בגלות בנפשו הבהמית, כרחל לפני גוזזי נאלמה¹², ועל זה כתיב ציון במשפט תפדה גו' (כדלקמן סעיף ט).

וצריך להבין, דלכאורה, גם כשהמצוות הם כמו דיוטגמא ישנה¹³ בעיניו, אפשר שיקיים אותם בחיות¹⁴, ועד, שזה (קיום התומ"צ) יהי' אצלו העיקר. וממ"ש

* יצא לאור בקונטרס שבת חזון — תשמ"ט, "לקראת ש"ק פ' דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב .. ר"ח מנ"א, ה'תשמ"ט".

- (1) ישע"א, א. כז. סיום וחותר הפטורת שבת חזון.
- (2) ריש פרשתנו (דברים). וראה הגהות הצ"צ לד"ה זה — אוה"ת דברים ע' כח ואילך.
- (3) ואתחנן ו, ו.
- (4) ראה ספרי ופרש"י עה"פ. שו"ע אדה"ז אר"ח סי' סא סעיף ב (וש"נ). ולהעיר, דהגם שהלשון במרו"ל זה הוא כחדשים (בכ"ף הדמיון) — הכוונה היא שהענין ד"כחדשים" יהי' באמת. ולהעיר מהלשון בלקו"ת שם (א, ב — נעתק לקמן בפנים) "כחדשים ממש".
- (5) בד"ה הנ"ל ס"ב (א, ב).
- (6) לקו"ת שם. וראה לקו"ת פינחס (פ, ב), ד"אנכי מי שאנכי" "הוא בחי' דלא אתפס בשם ולא אתרמיז בשום אות וקוצא כלל".
- (7) אבות פ"ד מי"ז.
- (8) ברכות יז, א.
- (9) כ"ה גם בתניא ספ"ד.
- (10) עירובין כב, א. וש"נ.
- (11) רפ"ג (א, סע"ב).
- (12) לשון הכתוב — ישע"י נג, ז. וראה לקו"ת מסעי פח, ד. פט, ג.
- (13) לשון הספרי ופרש"י שבערה 4.
- (14) להעיר משו"ע אדה"ז שם, דכששמע דבר אחד הרבה פעמים "אינו חביב אצלו כבתחלה", היינו שגם אז הוא חביב אצלו אלא שאינו כבתחלה.

בהמאמר אבל כשאנו כן כו', משמע לכאורה¹⁵ דכאשר המצוות אינם כחדשים בעינינו אז ודאי שהמרירות והשמחה שלו הם מעניני עוה"ז. וגם צריך להבין מ"ש בהמאמר שבכדי לבוא לבכל יום יהיו בעיניך כחדשים הוא ע"י ההתבוננות בהענין דאנכי מצוך היום, שע"י קיום המצוות בעוה"ז (היום) הוא המשכת העצמות (אנכי), שהוא נעלה הרבה יותר משכר המצוות בעוה"ב שהוא רק זיו, דלכאורה, מכיון שההנאה (והתענוג) מזיו השכינה בעוה"ב הוא תענוג גדול ביותר¹⁶ [ובפרט שהכוונה בעוה"ב כאן היא לא רק לג"ע אלא גם לעולם התחי"י¹⁷, שהגילוי שיהי' בעולם התחי' הוא נעלה הרבה יותר מהגילוי דג"ע¹⁸], הרי גם ע"י ההתבוננות בהעילוי דשכר המצוות (בעוה"ב) יהי' לו חיות גדול בקיום המצוות, ובהמאמר אומר, שבכדי שהמצוות יהיו בעיניו כחדשים ולא כדיוטגמא ישנה צ"ל ההתבוננות דוקא בהענין דאנכי מצוך היום, המעלה דהיום לעשותם שלמעלה מלמחר לקבל שכרם.

ב) **ויובן** זה בהקדים שבכדי שכל יום יהיו בעיניך כחדשים הוא ע"י גילוי בחינה שלמעלה משינויים. ומכיון שגדר עולם הוא (מקום ו) זמן¹⁹, שזמן הוא שינוי, לכן, בכדי שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים הוא ע"י הגילוי דאוא"ס שלמעלה מהתלבשות בעולמות, אור הסובב²⁰. דהאור המתלבש בעולמות, אור הממלא, הוא בא בציור מוגבל להחיות את הנבראים לפי ערכם. וכמרז"ל²¹ מה הנפש ממלאה את הגוף כך הקב"ה ממלא את עולמו, דכמו שחיות הנפש המתלבש בהגוף הוא לפי אופן אברי הגוף, דבכל אבר החיות הוא לפי ערכו, עד"ז הוא בהחיות דהעולם שנמשך בו אור הממלא (זה שהקב"ה ממלא את עולמו), שהחיות דכל נברא הוא לפי ערכו²². ומזה מובן במכ"ש²³ בנוגע לגדר העולם בכללותו (מקום וזמן), שמצד אור הממלא, א"א שיהי' בהעולם ענין שלמעלה מזמן ומקום. והגם שגם האור שמתלבש בעולם אינו נתפס בגדרי העולם, וכמ"ש²⁴ אין קדוש כהוי' ואיתא בזהר²⁵ כמה קדישין אינון ולית קדוש כהוי', דהחידוש בקדוש הוי' הוא שהגם שהוא מלובש²⁶

15 כי י"ל שזהו עוד ענין.

16 ראה בארוכה סהמ"צ להצ"צ בתחלתו (גם) בנוגע התענוג שבג"ע.

17 כמ"ש להדיא בהגהות הצ"צ לד"ה זה (אורה"ת פרשתנו ס"ע ל ואילך).

18 אגה"ק סי"ז. ספהמ"צ להצ"צ יד, ב. ועוד. וראה ד"ה לה"ע תחית המתים דש"פ אחרי ה'תשמ"ו

(לעיל ח"ג ע' רכא ואילך). וש"נ.

19 שעוה"ה"א פ"ז (פב, א).

20 כ"ה גם באוה"ת בחוקותי ע' תרמג. תרנו. אלא שהביאור שם הוא באו"א.

21 מדרש תהלים מזמור קג. ובברכות י, א: מה הקב"ה מלא כל העולם אף נשמה מלאה את כל הגוף.

22 ראה בארוכה לקו"ת אמור לא, ב. ובכ"מ.

23 להעיר מזה שגם חיות הכללי שאינו מתצמצם לפי אופן אברי הגוף, מ"מ, בנוגע הגדר דכללות הגוף

— הוא נעשה חיות בשרי (ראה סה"מ עת"ר ע' יב ואילך. ה'תש"ח ע' 24 ואילך. ועוד).

24 שמואל"א ב, ב.

25 ח"ג מד, א.

26 בלקו"ת שה"ש כא, ב (הובא בהמשך תער"ב ח"ב פשצ"ז ע' תתיח) "ואע"פ שמהוה את הכל אעפ"כ

הוא קדוש ומובדל מהם בבחי' טוב"ע", אבל בהמשך תער"ב שם (וכ"ה בסה"מ תרס"ד ע' קכח [בהוצאת

תשנ"ד ואילך — ע' ב]. המשך תרס"ו ע' תקב ואילך. ובכ"מ) שעיקר החידוש ד"אין קדוש כהוי"ו הוא באור

הקו שבא בהתלבשות.

בהנבראים²⁷ ומחי' אותם (בפנימיותם) מ"מ הוא קדוש ומובדל מהם ואינו נתפס בהם [וי"ל דזהו פירוש הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו²⁸, שהוא מקומו של עולם קאי על אור הממלא²⁹, שהוא מחי' את העולם, ואעפ"כ אין העולם מקומו, שאינו נתפס בזה³⁰], הנה זה שהאור נשאר בפשיטותו (גם לאחרי שמתלבש בהעולם) הוא בנוגע להאור, אבל בנוגע להעולם, החיות דהעולם המתלבש הוא מדוד ומוגבל בגדרי העולם. ולכן, בכדי שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים (ענין שלמעלה מזמן) הוא ע"י גילוי אור הסובב.

ג) **והנה** מכיון שגדר העולם הוא מקום וזמן, מובן, דזה שע"י גילוי אור הסובב נמשך בעולם ענין שלמעלה מזמן ומקום הוא שגדרי העולם בטלים מפני הגילוי דאור הבל"ג שלמעלה מהעולם. וע"ד הרצון (דרצון הוא משל על סובב), דזה שהרצון מושל ושולט על האברים שיעשו היפך טבעם הוא מפני שהם בטלים להרצון³¹. ומכיון שהענין דבכל יום יהיו בעיניך כחדשים הוא שיהי' לו חיות בהמצוות (כדברים חדשים), דחיות הוא פנימי, לכן, הענין דלמעלה מהזמן שמאיר בהאדם (שע"י יהיו בעיניך כחדשים) צריך להיות אצלו בפנימיות. ולכן, הנתנית כח על זה שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים הוא זה שאנכי מצוך היום, אנכי מי שאנכי, שלמעלה גם מסובב. והענין הוא, דאור הבל"ג (השרש דאור הסובב), הוא מוגדר בהגדר דבל"ג, ולכן, זה שא"ס להתפשטותו והוא נמצא בגילוי בכל מקום, גם בעוה"ז הגשמי³², הוא מצד זה שהאור הוא א"ס, אבל אין זה שייך להעולם. ושני אופנים בזה. או שבעולם אינו נרגש כלל האור³³, או שנרגש בו האור, שע"י נמשך בו ענין שלמעלה מזמן ומקום, אבל הוא באופן שגדר העולם בטל מפני האור. ובכדי שהגילוי דאור הבל"ג בעולם יהי' בפנימיותו, הוא ע"י העצמות³³ שאינו מוגדר בשום גדר, לא בגדר הגבול ולא בגדר הבל"ג. ולכן, ע"י גילוי כח העצמות, נעשה החיבור דבל"ג וגבול, יחוד סובב וממלא, והגילוי דלמעלה מהזמן (שנמשך מהסובב) בעולם (שחיותו הוא מאור הממלא) הוא בפנימיותו.

ד) **ויש** להוסיף, דזה שהענין דבכל יום יהיו בעיניך כחדשים הוא ע"י יחוד סובב וממלא הוא לא רק בכדי שהענין דלמעלה מהזמן (סובב) יורגש בהאדם בפנימיותו, אלא גם מפני שבהענין דבכל יום כחדשים עצמו ישנם שני ההפכים

27) בהמשך תרס"ו שם מדובר בנוגע אור הקו שמתלבש בכלים. אבל בסה"מ תרס"ד והמשך תער"ב שם שכי"ה גם בנוגע להארת הקו שמתלבשת בהנבראים.

28) ב"ר פס"ח, ט.

29) ראה ספר החקירה להצ"צ ערך מקום (עה, סע"ב ואילך) ובכ"מ, דלפירוש אדה"ז — מקום הוא בחי' ממכ"ע. ושם (עו, סע"א באופן הא'), שלפי פירוש זה — גם "הוא מקומו של עולם" קאי על ממלא.

30) וע"פ מ"ש בלקו"ת שה"ש שבהערה 26, דענין אין קדוש כהוי' הוא (גם) באור הסובב, שעם היותו מהוה מ"מ הוא קדוש ומובדל — יש לבאר החידוש ד"אין העולם מקומו" (גם) להפירוש שקאי על סובב.

31) ראה בארוכה אוה"ת נשא ע' רכח ואילך. המשך תער"ב ח"א פנ"א ואילך. ובכ"מ.

32) ראה המשך תרס"ו ע' תקא. וראה ד"ה וחזקת והיית לאיש תשכ"ח ס"ג (לעיל ע' קה). וש"נ.

33) ראה עד"ז המשך תרס"ו ע' נה.

דלמעלה מהזמן וזמן. שהרי הענין דחדשים (והיוקר והחביבות שבזה) הוא השינוי³⁴, שבתחלה לא הי' הדבר ונתחדש רק עכשיו. וזה שבכל יום הם בעיניו כחדשים הוא שהחידוש (השינוי) הוא באופן תמידי שאינו משתנה. ונמצא דזה שהענין דבכל יום כחדשים הוא ע"י יחוד טוב וממלא הוא לא רק שהגילוי דסובב (דלמעלה מהזמן) נרגש אצלו בפנימיות (שע"ז יש לו חיות בהמצוות כדברים חדשים), אלא יתירה מזו, שהזמן עצמו (שמצד אור הממלא) הוא באופן דלמעלה מזמן ושינוי (גילוי הסובב).

ויש לומר, דזה שקיום המצוות צ"ל באופן של כחדשים ממש הוא לא רק בכדי שע"ז יהי' קיום התומ"צ ביותר חיות, אלא ש(גם) ענין זה עצמו (דבכל יום יהיו בעיניך כחדשים) נוגע לקיום המצוות. כי ענין המצוות הוא שעל ידם נעשה יחוד קוב"ה ושכינתו³⁵, יחוד טוב וממלא³⁶. וכיון שעבודת האדם (אתערותא דלתתא) שעל ידה נעשית ההמשכה (אתערותא דלעילא) צריכה להיות מעין ההמשכה, לכן כשקיום המצוות דהאדם הוא באופן שבכל יום הם בעיניו כחדשים, חיבור דזמן עם למעלה מהזמן, ע"ז מיתוסף בגילוי היחוד דסובב וממלא שנעשה ע"י המצוות.

(ה) **והנה** שני הענינים דסובב וממלא הם שני השמות דהוי' ואלקים. וכמבואר בכ"מ³⁶ דשם אלקים הוא לא רק המגן ונתק שמעלים ומסתיר על האור דשם הוי', אלא שגם האור דשם הוי' כמו שנמשך ומתמצם ע"י שם אלקים להיות מקור לנבראים, שבכללות הוא אור הממלא, נקרא אלקים. וע"פ הידוע³⁷ דזה שהגוף מעלים על הנפש הוא כי שרש הנפש הוא מהוי' ושרש הגוף הוא מאלקים³⁸, ולכן כמו שאלקים מעלים על הוי' כן הגוף מעלים על הנפש, יש לומר, שעד"ז הוא גם בהענין דסובב וממלא [שגם אור הממלא נק' אלקים, כנ"ל], שבכדי שהאדם ידע וירגיש שהעיקר הוא עניני הנשמה ועניני הגוף הם רק טפל, הוא ע"י יחוד טוב וממלא. דבאור הממלא (כמו שהוא מצד עצמו) להיותו מקור לנבראים והנבראים תופסים מקום לגבי', יש תפיסת מקום לעניני הגוף, וע"י היחוד דסובב וממלא, שגם בהאור כמו שנעשה מקור לעולמות מאיר הגילוי דאוא"ס שלמעלה מעולמות, דכולא קמי' כלא חשיב, ע"ז ישנה ההכרה שעניני הגוף הם רק בשביל הנשמה. ועפ"ז יש לבאר מ"ש בלקו"ת דכאשר לא ישנו הענין דבכל יום כחדשים אזי המרירות והתענוג שלו הם מעניני עוה"ז, כי בכדי שיהי' היחוד דסובב וממלא, שע"ז עניני עוה"ז אינם תופסים מקום אצלו, הוא ע"י שקיום המצוות שלו הוא באופן דבכל יום כחדשים.

(ו) **ועפ"ז** יש לבאר השייכות דגלות לשכחה, כמ"ש³⁹ למה לנצח תשכחנו גו', כי סיבת השכחה היא שהידיעה שהיתה אצלו מקודם היתה מוגבלת, ולכן

34 להעיר גם מאוה"ת ואתחנן ע' קי, שהענין דבכ"י כחדשים הוא בבחי' ירח, אתר דמשתני.

35 ראה תניא פמ"א (נו, ב ואילך). המשך תרס"ו שם. ובכ"מ.

36 המשך תרס"ו ע' רכב. ובכ"מ. וראה גם סהמ"צ להצ"צ סב, א דענין יחוד הוי' ואלקים הוא היחוד דסובב וממלא.

37 סהמ"צ להצ"צ ה, ב. אוה"ת נ"ך ח"ב ע' תשלט.

38 שעוה"ה"א פ"ו (פא, רע"א).

39 איכה ה, כ.

במשך הזמן היא נפסקת⁴⁰. ומזה מובן בענין הזכרון והשכחה (כביכול) למעלה, דענין הזכרון הוא בסובב, דכיון שהוא בל"ג, אין שייך שם הפסק, וענין השכחה הוא במלכות, דמלכות היא שרש הנבראים, ממלא⁴¹. ולכן, כשקיום התומ"צ דהאדם הוא באופן דבכל יום הם כחדשים, שע"ז מאיר הגילוי דאור הבל"ג גם באור המוגבל, אין שייך ענין השכחה, אבל כאשר קיום התומ"צ דהאדם הוא בהגבלה, שאז, כשמקיים אותה המצוה בפעם שני' ושלישית אין לו אותו החיות כמו שהי' אצלו בפעם הראשונה, שע"ז גורם גם למעלה שבאור המוגבל לא יהי' הגילוי דאור הבל"ג, מזה נמשך ענין השכחה. וכמו שבאדם, כשקיום התומ"צ שלו הוא באופן דהגבלה, משתלשל מזה שהתענוג שלו הוא בעניני עוה"ז, שזה (התענוג בעניני עוה"ז, גם בתאוות היתר) הוא היפך הקדושה, עד"ז הוא למעלה, דע"י שז"א (סובב) מסתלק, קוב"ה סליק לעילא⁴², ונשאר רק המלכות (ממלא), זה גורם ירידת המלכות להחיות הקליפות, גלות השכינה.

ז) **ויש** לקשר זה עם מ"ש בהפטרה דשבת חזון⁴³ ידע שור קונהו גו' ישראל לא ידע עמי לא התבונן, ופירש האריז"ל⁴⁴ [שהיום הוא ערב יום ההילולא שלו]⁴⁵, דשור קאי על העגל שעשו הערב רב במדבר, ע"י שהשליכו הטס שכתב בו משה עלה שור בכדי להעלות ארונו של יוסף⁴⁶. ומבאר, דבטס זה הי' כתוב השם יל"י (שם השני של השם בן ע"ב שמות), שהוא הממונה על כח השור העליון. וזהו ידע שור קונהו גו' ישראל לא ידע גו', שהשור עצמו ידע שהוא משם קדוש, וישראל לא ידע עמי לא התבונן, לא ידעו ולא התבוננו בזה, ואמרו שהעגל עלה מעצמו ולכן טעו אחריו. וזהו שהר"ת של ישראל לא ידע עמי לא התבונן הוא יל"י על"ה, שלא ידעו ולא התבוננו דזה שעל"ה (השור) הוא ע"י שם יל"י, ולכן אמרו שעלה מעצמו.

ויש לומר, דפירוש זה בישראל לא ידע עמי לא התבונן הוא לימוד זכות על ישראל. שהסיבה לזה שטעו אחרי העגל, היתה מפני שלא התבוננו בהענינים (השם יל"י) שלמעלה מהעולם, היינו שגם אז עברו את הוי', אלא שכיון שאז הי' לפני הציווי דבכל יום יהיו בעיניך כחדשים⁴⁷, לכן היתה עבודתם בהגבלה, שלכן, הגילוי

40 ראה אוה"ת נ"ך ח"ב ע' א'פה, ששכחה היא בדוגמת נהרות המכובים.

41 ראה בכ"ז אוה"ת שם. וראה גם ס' הליקוטים — דא"ח צ"צ ערך שכחה בתחלתו. וש"נ.

42 ראה הור"ח ר"י, א. ח"ג כ, ב, וראה סידור (עם דא"ח) נח, ב ואילך. אוה"ת נ"ך כרך ב ע' א'נ. שם ע' א'נח. סה"ל שם ערך גלות ס"ג (ע' שכג ואילך). וש"נ.

43 ישע"י א, ג.

44 בשער הפסוקים עה"פ. ועד"ז הוא בל"ת להאריז"ל עה"פ. ל"ת פ' תשא. ועוד.

45 ה' מנחם-אב ה'של"ב (שה"ג להחיד"א בערכו. ובכ"מ).

46 פדר"א פמ"ה. תנחומא תשא יט (וראה ג"כ שם בשלח ב). פרש"י עה"פ תשא לב, ד. ועוד.

47 דהפסוק והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום, שממנו למדים שבכ"י יהיו בעיניך כחדשים — נאמר בפ' ואתחנן.

בפרש"י יתרו יט, א "מהו ביום הזה שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום ניתנו", אבל ביתרו שם נאמר זה בדרך סיפור. ועצ"ע.

שהאיר להם אז הוא רק האור שמלוכש בהעולם. ומזה נשתלשל שטעו אחרי העגל⁴⁸. וזהו גם שחטא העגל גרם לשבירת הלוחות שע"ז נעשה האפשרות דשכחת התורה⁴⁹, היינו שגם לאחרי החטא נשאר הקשר שלהם עם התורה, ורק שלימוד התורה שלאחרי שבירת הלוחות הוא בהגבלה שלכן שייך בזה הפסק (שכחה). ועי"ז נעשה אפשרות שתהי' אומה ולשון שולטת בהם⁵⁰, כי כשהגילוי הוא רק מבחינת המלכות, יש נתינת מקום לגלות, כנ"ל.

(ח) **וזהו** מ"ש⁵¹ זכור הוי' מה הי' לנו, ומבאר הצ"צ⁵² דמה הוא שם הוי' (במילוי אלפי"ן בגימטריא מ"ה) ולנו הוא בגימטריא אלקים, ופירוש מה הי' לנו הוא, שהוי' נעשה בבחינת אלקים. ויש לומר, דענין מה הי' לנו בעבודת האדם הוא, דהוי' הוא למעלה מהטבע ואלקים בגימטריא הטבע⁵³, שגם כשישנה לאדם הצלחה שלמעלה מהטבע הוא חושב שזה טבע. ויתירה מזו, שלפעמים, ההצלחה שלמעלה מהטבע גורמת לו לחשוב שכחו ועוצם ידו עשה לו את החיל הזה⁵⁴ [וע"ד שהי' בעגל, דזה שע"י השם יל"י נעשה עליית השור (ענין שלמעלה מהטבע) הביא אותם לחשוב שעלה מעצמן].

והעצה לזה הוא זכור הוי', שהעבודה תהי' באופן דזכרון, למעלה מהגבלה (בכל יום יהיו בעיניך כחדשים), שע"ז מאיר הגילוי דהוי', אור הסובב גם שלמעלה מהתלבשות. ויש לקשר זה עם פירוש הבעש"ט עה"פ⁵⁵, דמה הי' לנו הוא גילוי מ"ה דהנשמה, כי מ"ה דהנשמה הוא עצם הנשמה שלמעלה מהתלבשות, שקשורה עם הוי' שלמעלה מהתלבשות בעולם, ועי"ז באים להעבודה דזכור, עבודה שלמעלה מהגבלה.

(ט) **וזהו**⁵⁶ ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה, שהם ב' דרגות בנשמה. ציון היא דרגת הנשמה שלמעלה מהתלבשות בגוף (מ"ה דנשמה), דבחינה זו אין שייך שתהי' בשבי' בנפש הבהמית, שהמרירות והשמחה שלה יהיו מעניני עוה"ז, ורק שהיא בגלות, שאינה מאירה בגילוי (בהנשמה שבגוף). ושבי' היא דרגת הנשמה שבהתלבשות, דבחינה זו שייך שתהי' בשבי' בנ"ב, שהמרירות והשמחה שלה הם

48) להעיר מד"ה וידעת תרנ"ז (סה"מ תרנ"ז ע' נה ואילך) שבכדי שלא יהי' נתינת מקום לע"ז צ"ל הידיעה שהוי' ואלקים כולא חד.

49) כמארז"ל (עירובין נד, א) אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל.

50) עירובין שם.

51) איכה ה, א.

52) אוה"ת נ"ך ח"ב עה"פ (ע' א'פו).

53) פרדס שער יב (שער הנתיבות) פ"ב. ר"ח שער התשובה פ"ו ד"ה והמרגיל (קכא, ב). שעהייה"א רפ"ו.

וראה בהנסמן לקמן ע' רסג הערה 76.

54) ראה עקב ח, יז.

55) סה"מ אידיש ע' 212.

56) בהבא לקמן — ראה לקו"ת ד"ה זה ס"ג (א, סע"ב ואילך). וראה ד"ה זה תשל"ה (לעיל ע' קכה

ואילך). וש"נ.

מעניני עוה"ז. ויש לומר, שהוא ע"ד המבואר⁵⁷ בפירוש הכתוב⁵⁸ ותאמר ציון עזבני הוי' ואד' שכחני, דשכחה הוא שיש דבר המשכת ולא רק העדר הזכרון. וזהו עזבני הוי' ואד' שכחני, דבהוי' שהוא אור הסובב שלמעלה מהתלבשות בעולמות אין שייך ענין השכחה ח"ו ורק ענין העזיבה, והוא שבגלותא קוב"ה סליק לעילא ואינו מאיר בגילוי למטה (ע"ד הגלות בבחינת ציון, שאינה מאירה בהנשמה שבגוף⁵⁹), ואד' (מלכות⁶⁰) שבכללות הוא אור הממלא, שייך בו גם ענין השכחה, ירידת המלכות להחיות הקליפות (ע"ד השבי' בדרגת הנשמה שבבחינת התלבשות⁵⁹, שהמרירות והשמחה שלה יכולים להיות מעניני עוה"ז). וזהו⁶⁰ ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה, שהפדי' דבחינת ציון מהדברים המכסים עלי' ומונעים הגילוי שלה בהנשמה שבגוף, הוא ע"י התורה [משפט הוא הלכות התורה, כמו שמתרגם ע"פ⁶¹ כמשפט הראשון כהלכתא קדמייתא], כי התורה היא אור (תורה אור⁶²) ולכן על ידה נעשה הגילוי דבחינת ציון. והפדי' דדרגת הנשמה שבהתלבשות שהיא בשבי' בנה"ב (ושבי') הוא בצדקה, היינו כללות המצוות שנקראו צדקה⁶³, ובפרט ע"י צדקה כפשוטה⁶⁴, דבצדקה כתיב⁶⁵ רחבה מצותך מאד, שע"י מצוות צדקה נמשך הגילוי דאור הבל"ג⁶⁶, והגילוי הוא גם בהנשמה המלוכשת בגוף⁶⁷, [ועד"ז למעלה — בספירת המלכות שנקראת בשם שכינה על שם⁶⁸ שמתלבשת בתחתונים להחיותם⁶⁷], ובאופן דהתלבשות. ועי"ז נמשך גם הגילוי דעצם הנשמה ממש, שלמעלה גם מדרגת הנשמה שלמעלה מהתלבשות, וע"ד שנת"ל (סעיף ג) שהיחוד דסובב וממלא הוא ע"י גילוי כח העצמות. וכיון שגם את העולם נתן בלבם של בני האדם⁶⁹, הנה עי"ז נמשך גם בעולם, שהגילוי דלמעלה מהטבע (שנמשך מהסובב) יהי' בגילוי גם בהטבע (שנמשך מממלא), ועי"ז יהי' גם גילוי העצמות (שמחבר את שניהם), שע"ז תושלם הכוונה דדירה לו ית' בתחתונים⁷⁰, לו לעצמותו⁷¹.

ויהי רצון, שבקרוב ממש תקויים ההבטחה והיעוד ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה, שיעמוד⁷² מלך מבית דוד הוגה בתורה (משפט) ועוסק במצוות

57 המשך תרס"ו ע' רמג ואילך. וראה שם ע' רמה. וראה גם אוה"ת עקב ע' תקיד ואילך.

58 ישעי' מט, יד.

59 ראה המשך תרס"ו שם ע' רמו.

60 שעהייה"א רפ"ז.

61 וישב מ, יג.

62 משלי ו, כג.

63 לקו"ת פרשתנו ד"ה ברבות פ' עקב (א, ד) בענין ושבי' בצדקה. וראה תניא פרק לז (מח, ב).

64 כ"ה בלקו"ת ד"ה ציון בסופו (א, ג).

65 תהלים קיט, צו.

66 אגה"ק סי"ז.

67 אגה"ק סוס"ח.

68 ראה גם תניא פמ"א (נו, ב).

69 קהלת ג, יא. וראה לקו"ת במדבר ה, ויש ע"ב.

70 ראה תנחומא נשא טז. בחוקותי ג. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפל"ו.

71 המשך תרס"ו ס"ע ג. שם ע' תמה. ובכ"מ. — נסמנו לעיל ח"ב ע' שח הערה 32.

72 רמב"ם ה' מלכים ומלחמותיהן והלכות מלך המשיח ספ"א.

(צדקה), וילחום מלחמת ה' וינצח [די"ל שזה שילחום מלחמת ה' הוא ע"י העבודה⁷³ בדרגת הנשמה המלוכשת בגוף, שהעבודה בדרגא זו⁷⁴ היא באופן דמלחמה עם נה"ב], ויבנה מקדש במקומו [שעי"ז יהי' הגילוי גם בכל העולם, דהחלונות דביהמ"ק היו שקופים אטומים⁷⁵ שמהם אורה יוצאת לכל העולם⁷⁶] ויקבץ נדחי ישראל ויתקן את העולם⁷⁷ כולו לעבוד את ה', וכל זה — בקרוב ממש ובעגלא דידן.

(73) ראה תניא רפ"ז שכל הענינים דלעת"ל תלויים במעשינו ועבודתינו.

(74) משא"כ ע"י העבודה שמצד דרגת הנשמה שלמעלה מהתלבשות בטלים במילא הרצונות דנה"ב —

ראה בארוכה ד"ה פדה בשלום תשל"ט ס"ג (לעיל ח"ב ע' מ ואילך). וש"נ.

(75) מלכים"א ו, ד.

(76) ויק"ר פל"א, ז.

(77) נוסף על הגילוי בעולם שעי" ביהמ"ק.